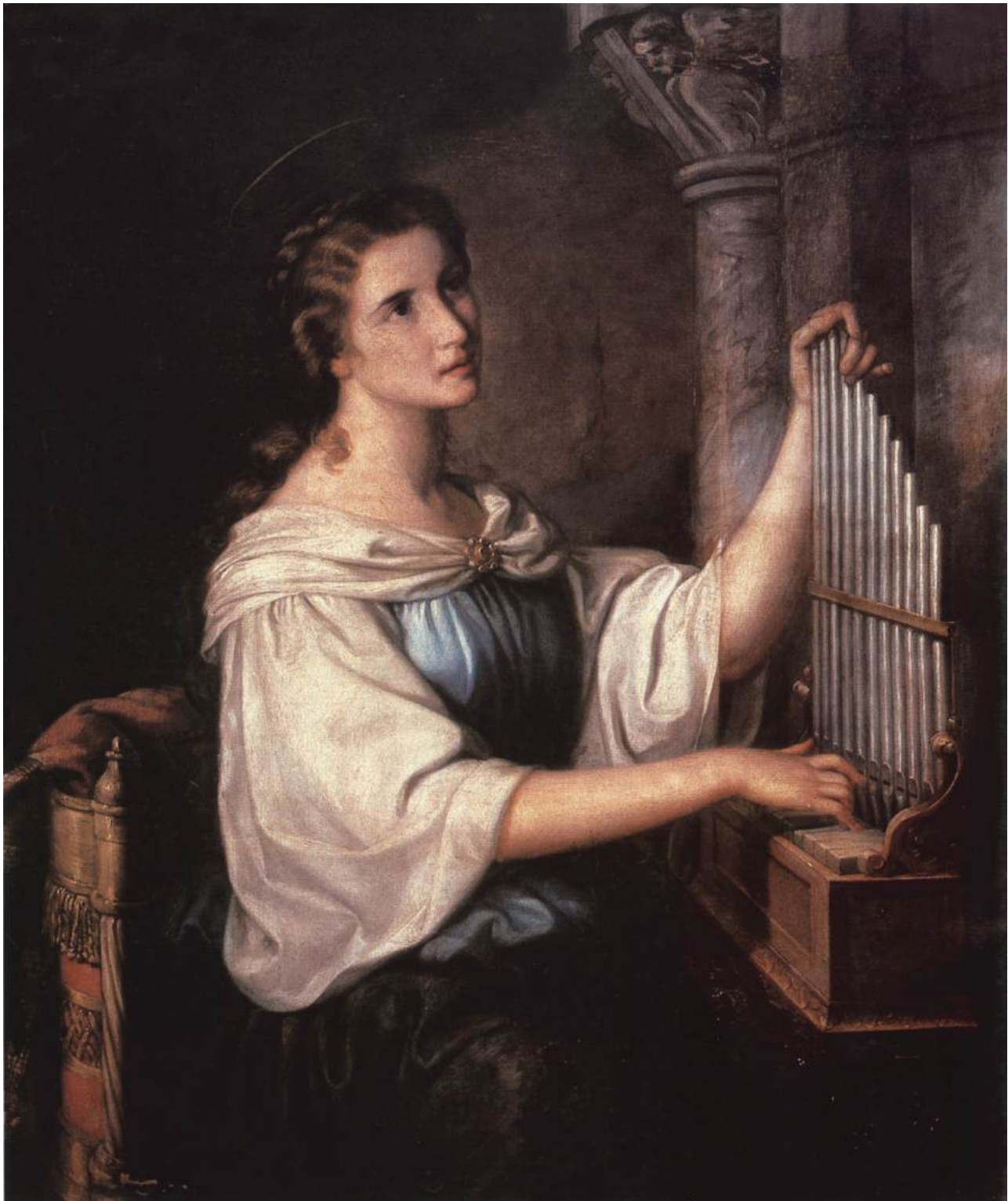

Paul Simon - Cecilia

Celia, you're breaking my heart
You're shaking my confidence daily
Oh, Cecilia, I'm down on my knees
I'm begging you please to come home

Making love in the afternoon with Cecilia
Up in my bedroom (making love)
I got up to wash my face
When I come back to bed
Someone's taken my place

Celia, you're breaking my heart
You're shaking my confidence daily
Oh, Cecilia, I'm down on my knees
I'm begging you please to come home
Come on home

Jubilation,
She loves me again,
I fall on the floor and I laughing,

Jubilation,
She loves me again,
I fall on the floor and I'm laughing

*(Ó Cecília, összetöröd a szívem,
Megtépzod az önbizalmam naponta.
Ó Cecília, térdenállva esedezem,
Kérlek, gyere haza...*

*Szeretkeztünk egy délután ,én és Cecilia
Fent a hálósobámban..
Hogy az arcom megmossam felkeltem,
Amikor visszzabújtam az ágyba
Valaki elfoglalta a helyem...*

*Ujjongok, újra szeret engem,
A földre borulok, úgy kacagok.
Ujjongok, újra szeret engem,
A földre borulok, úgy kacagok...)*

*

Ady Endre: A Szajna partján

(részlet)

Ott szebb vagyok, nemesebb, hősebb,
Sejtelem-csók minden dalom,
Szent Cecilia hajol lelkemre
Álmatagon.

A Duna partján
Céda lányhoz hajt durva öröm,
A bor ad álmot
S a poharamat összetöröm.

Ott: ring lelkem muzsikás alkony
Szent zsvaján
S úgy csókolom meg az életet,
Mint orkideát a Léda haján.

*

Jankovics Marcell: Jelkép-kalendárium

(részlet)

Muzsikás Cicelle

Cecília, régiesen Cicelle, ókeresztény szűz és mártír (†230 körül), a középkor végétől a tizennégy segítőszent egyike. Névünnepe a VI. század végétől november 22. Legendás élettörténete a már jól ismert ponyvastílusban íródott. Keresztényként nőtt föl az előkelő pogány Caecilius családban. Kora ifjúságában szüzességet fogadott. Szülei ennek ellenére egy Valerius nevű ifjúhoz kényszerítették. Cecília a nászéjszakán rábírta férjét, hogy ne érjen hozzá, mondván: „énnekem szent angyal szeretőm vagyok, ki nagy szorgalmatossággal őrizi az én testemet minden fertelmes bűntől, ki ha azt ismerendi, te engemet förtelmes szeretettel illetendesz, tudjad, hogy ottan megöl tégedet...” Valerius hajlott a szóra, sőt meg is keresztelkedett. Később „égi vetélytársa” megjelent előttük, és rózsá- vagy lilomkoszorúval megkoronázta őket (e virágok néha Cecília attribútumai). A csodálatos virágillatot megérezve, Valerius öccse, Tiburtius is megkeresztelkedett. Nemsokára mindhárman elnyerték a vértanúság koronáját. Előbb azonban Cecília még megtérítette az őket kísérő katonákat és

tisztjüket. Három vértanúkorona is ékíti fejét. Három napig tartó sikertelen próbálkozás (gőzben való megfojtás, forró olajban főzés) után le akarták fejezni. Háromszor sújtott a nyakára a hóhér, de ezt is túlélte, három napig élt még, ez idő alatt mindenét szétosztotta a szegények között, házából templomot alapított.

*

SZENT CECÍLIA

November 22.

+Róma, 250 körül

Történetkritikailag lehet kifogásokat támasztani Cecília történetével szemben, mégis ez a törékeny, ifjú szűz vértanú igen nagy tiszteletnek örvend. Élete közismert, és a középkor vége óta a római zarándokok valamennyien találkozhattak szobrával a trasteveri templomában. Nyíltan és komolyan senki sem vonja kétségbe, hogy Stefano Maderno Cecília élethű képét alkotta meg híres szobrában. Ugyanis egy felirat ma is hirdeti, hogy Sfondrati Paulus bíboros ebben a formában és helyzetben látta Cecília holttestét, amikor 1599-ben, a bazilika renoválása alkalmával számos tanú előtt fölnyitották a szarkofágot.

Rampolla bíboros azonban alaptalanul másként vélekedett, amikor háromszáz évvel később egy hasonló helyzetben megtagadta az engedélyt a szarkofág fölnyitásához. Akkor ugyanis a sokáig minden kétség nélkül elfogadott Cecília-legenda annyira a tagadás és a kritika keresztüzében állt, hogy a neves jezsuita történész, Delehaye szerint „az egész római hagiográfia legbonyolultabb kérdése” volt.

Az új római kalendárium is kifejezi fenntartásait. S hogy Cecília ünnepét nem törölték a naptárból, az csak annak a széles körű tiszteletnek köszönhető, amely a nép oldaláról mutatkozott, s amelynek következtében Cecíliát már a 6. században fölvetették a szentmise római kánonjába.

Az irodalmi szövegek fiatal leányként mutatják be Cecíliát, akiben a nemesi származás, a testi szépség és az erények ékessége szokatlan harmóniában találkozott. Hitének jeleként állandóan a szívében viselte az Evangéliumot, és arannyal átszőtt ruhája alatt durva szőrből készült ciliciumot hordott. Szülei úgy határoztak, hogy feleségül adják Valerianushoz, s e tervet Cecília az akkori szokások szerint nem változtathatta meg. Így a családja rangjához illően készült a házasságra.

Abban azonban reménykedett, hogy kiszemelt vőlegénye tiszteletben fogja tartani Krisztus iránti szerelmét. Így várta a menyegző napját, és szíve a lakodalmi muzsika közepette is csak az Úrnak énekelt. Amikor kettesben maradt férjével, föltárta előtte a Király titkát: egy angyal őrizte féltékenyen a szerelmét és teste szűzi tisztaságát; erről maga Valerianus is meggyőződhet, ha ifjú feleségének szíve szerelmét tudomásul veszi. A még pogány Valerianus egy föltétellel

fogadta el Cecília magyarázatát: ha ő is meglátja az angyalt. De megfenyegette Cecíliát, hogy ha ez nem történik meg, hazugságáért megöli.

Cecília erre azt válaszolta: megláthatod az őrző angyalomat, ha megkeresztelkedsz! Valerianus teljesítette e föltételt. A Via Appián a harmadik mérföldkőnél koldusok vártak rá, és elvezették Urbán pápához. Ez az ősz aggastyán megkeresztelte és fehér ruhában küldte vissza Cecíliához. Hazatérve a szobájukban meglátta felesége őrző angyalát, aki liliomból és rózsából -- a szüzesség és a vértanúság jelei -- font koszorút helyezett mindkettőjük fejére. Ezután megkérdezte Valerianust, mit kívánna a leginkább. Ő testvérének, Tiburtiusnak a megtérését kérte. Az ég segítségével Cecília Tiburtiust is megnyerte a hitnek, s a gögös római ifjú megtért az addig annyira megvetett keresztények közé. Cecília azt mondta neki, hogy csak akkor ismeri el sógorának, ha Urbán megkereszteli őt is.

A megtérés után hamarosan a keresztút következett a két testvér számára. Eltemették ugyanis azokat a keresztényeket, akiket Turcius Amalchius prefektus idejében öltek meg, ezért őket is bevádolták és bíró elé vitték. Mivel megtagadták az előírt áldozati ceremóniát, Maximus Corniculariusnak a lehető leggyorsabban a közelben lévő Jupiter-oltárhoz kellett volna vezetnie őket, hogy áldozzanak az isteneknek, vagy karddal azonnal kivégzik őket. Az eljárás gyorsaságának oka a vádlottak nagy vagyona volt, melynek késedelmeskedés nélkül kellett az államra szállnia. Maximus azonban csodálva e fiatalok bátorságát, és szánakozva is rajtuk, magára vállalta a felelősséget és késleltette a kivégzést. Házába vitte őket és mindnyájan ott töltötték az éjszakát. Cecília papok kíséretében megjelent a háznál, hogy Maximust és kíséretét Krisztushoz térítse. Mikor megvirradt, Cecília így bátorította a vértanúságra készülőket: „S most rajta, Krisztus katonái! Tegyétek le a sötétség fegyvereit, és ragadjátok meg a világosság fegyvereit!” A halálba menők pedig ezt mondták neki: „Elhisszük, hogy Krisztus valóban Isten. Különböznélünk gondoskodott volna rólunk, ilyen szolgálat adva nekünk, mint te vagy!”

Barátai eltemetése után hamarosan Cecília is bíró előtt állt. A gyenge szűz a per folyamán olyan bátorságot tanúsított, és olyan meggyőződéssel védte a hitét, hogy a hallgatóságból százan megtértek Krisztushoz, akiket Urbán pápa mind megkeresztelt. A prefektus megmakacsolta magát a hitetlenségben. Annyit azonban engedélyezett, hogy ne azonnal, hanem három nap múlva végezzék ki Cecíliát. Ez neki elegendő volt ahhoz, hogy házáat az Egyháznak ajándékozza. De úgy tűnik, maga a prefektus is visszariadt a nyilvános kivégzéstől, ezért úgy rendelkezett, hogy Cecília házának fűtsék túl a fürdőjét, és ott fojtsák meg vagy éghessék el. A tervet azonban nem tudták végrehajtani, s amikor a hóhér karddal akarta megölni, három csapással sem tudta lefejezni Cecíliát. Három kardcsapással megsebesítve hagyta ott áldozatát, aki barátai karjai közt halt meg. Még utolsó perceiben is megnyert lelkeket a hitnek.

Lehet, hogy a mai olvasó úgy véli, a legenda túlságosan hangsúlyozza Cecília szüzességét és megtérést kiváltó okosságát. A legenda azonban igazat mond, és ma is megindítja mindazokat, akik megőrizték magukban a „tisztá szív hatalma” iránti érzéket, vagy legalábbis vágyódnak az ilyen szeretet hatalma után.

Cecília a középkor vége felé lépett be a Tizennégy Segítő Szent csoportjába, s egy egészen ártatlan fordítási hiba következtében -- mely szerint az esküvőjén ő maga játszott az orgonán --,

lett a szent zene védőszentje.

Ünnepét már 545-ben november 22-én ülték Rómában.

Azt a képet, melyet a hívő emberek Cecíliáról magukban hordanak, Maderno márványszobra határozza meg: mintha mély, gyermeki álmát aludná, úgy fekszik jobb oldalára dőlve az éppen csak kifejlődött leányalak, arcát elfedi, karját hosszan kinyújtja. A nyakán három tátongó vágás hirdeti, hogy ez a gyermek nem természetes halállal halt meg.

A legenda szerint Pascalis pápa ebben a helyzetben találta meg Cecíliát, miután a szűz látomásban maga mutatta meg a pápának, hol van a sírja. Holttestét arannyal átszőtt szövetbe göngyölték, s a vérrel átitatott kendőket a lábához helyezték. Anélkül, hogy a helyzetét megváltoztatták volna, egy márványlapra fektették, és úgy helyezték el a szarkofágban, amelyben átvitték a trasteveri bazilikába.

Cecília legendája olyan nagyszerű mondatokat is idéz, amelyek a mai emberre is hatással vannak. Amikor a prefektus felelősségre vonta, így tett hitvallást: „Én nem halok meg, hanem csak elváltozom. Port adok az arany fejében. Ha nektek valaki aranypénzt kínálna cserében ugyanolyan súlyú rézpénzért, vajon nem kapnátok-e az alkalmon, és nem mondanátok-e el rokonaitoknak is, hogy ők is részesei lehessenek egy ilyen nagyszerű cserének? Jézus Krisztus a mi Istenünk, ilyet ad nekünk; amit neki ad az ember, azt ő kimondhatatlanul értékesebbre cseréli."

Amikor újra meg újra felszólították, hogy tagadja meg a hitét, bátran így felelt: „Ti kínpadra vonjátok a gonosztevőket, hogy vallomásra bírjátok őket, tőlünk pedig épp az ellenkezőjét követelitek: meg kellene tagadnunk azt, amik vagyunk, és akkor kegyelmet adnátok. Nagyon szívesen hallanátok ajkunkról a hazugságot - - csak hogy meghalni az igazságért a legszebb győzelem!"